2024/3236

23.12.2024

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2024/3236,

19. detsember 2024,

millega muudetakse määrusi (EL) 2021/1057 ja (EL) 2021/1058 seoses piirkondliku erakorralise ülesehitustoetusega (RESTORE)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 164, artikli 175 lõiget 3 ja artiklit 178,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ([2]),

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([3])

ning arvestades järgmist:

(1) Hiljutised üleujutused ning metsa- ja maastikupõlengud Kesk-, Ida- ja Lõuna-Euroopas on avaldanud nendes piirkondades elavatele inimestele laastavat mõju. Kahjustatud taristu ja seadmete parandamiseks tuleb paljudes linnades ja külades teha ulatuslikke ülesehitustöid. Selliste loodusõnnetuste sotsiaalsete ja majanduslike tagajärgede leevendamiseks on vaja koheseid meetmeid. Lisaks vajavad inimesed kohe esmast materiaalset abi. Samuti on vaja toetust töökohtade säilitamiseks, et aidata töötajatel ja füüsilisest isikust ettevõtjatel säilitada töökoht ajaks, mil nad ei pääse loodusõnnetuse tõttu oma tavapärasele töökohale. Selleks et tegeleda loodusõnnetuste laastavate tagajärgedega inimeste tervisele, tuleks teha tervishoiuteenused kättesaadavaks ka inimestele, kes ei ole otseselt sotsiaal-majanduslikult vähekaitstud. Tõendid näitavad, et loodusõnnetused tulevikus tõenäoliselt sagenevad. Seepärast on asjakohane luua ajutine raamistik, millega nähakse ette paindlikkus ja rahaline toetus ning säilitatakse samal ajal ühtekuuluvuspoliitika investeeringute pikaajaline strateegiline olemus.

(2) Selleks et kiiresti leevendada koormust asjaomaste liikmesriikide eelarvetele ja vähendada uute territoriaalsete erinevuste tekkimise riski, on lisaks nõukogu määrusega (EÜ) nr 2012/2002 ([4]) loodud Euroopa Liidu Solidaarsusfondist kättesaadavatele vahenditele vaja anda loodusõnnetustes rängalt kannatada saanud liikmesriikidele, piirkondadele, kohalikele omavalitsustele ja inimestele tõhusat toetust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1057 ([5]) loodud Euroopa Sotsiaalfond+ist (ESF+) ning Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF) ja Ühtekuuluvusfondist, mida reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1058 ([6]).

(3) Selleks et võimaldada loodusõnnetustes kannatada saanud liikmesriikidele täiendavat paindlikkust, tuleks tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi raames ette näha uus erieesmärk, et suunata ERFi ja Ühtekuuluvusfondi rahaline toetus selliste õnnetuste järgsetesse ülesehitustöödesse.

([1]) 4. detsembri 2024. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).
([2]) 21. novembri 2024. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).
([3]) Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2024. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 18. detsembri 2024. aasta otsus.
([4]) Nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta (EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3).
([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013 (ELT L 231, 30.6.2021, lk 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj).
([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT L 231, 30.6.2021, lk 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj).

(4) Poliitikaeesmärk nr 2, millega edendatakse keskkonnahoidlikumat, vähese CO_2-heitega majanduselt CO_2-neutraalsele majandusele üleminevat ja vastupanuvõimelist Euroopat, edendades õiglast üleminekut puhtale energiale, rohelisi ja siniseid investeeringuid, ringmajandust, kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist, riskiennetust ja -juhtimist ning säästvat linnalist liikumiskeskkonda, nagu on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 ([7]) artikli 5 lõike 1 punktis b, mille alla tuleks uus erieesmärk lisada, toetab otseselt Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärke. Komisjoni 24. veebruari 2021. aasta teatise „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“ eesmärk on töötada välja kohanemismeetmed, millega ohjata kliimamuutusest tingitud katastroofe, nagu üleujutused, metsa- ja maastikupõlengud ja põuad. Tuleks tagada järjepidevad ja suuremad investeeringud katastroofide ennetamisse ja nendeks valmisolekusse ning kliimamuutustega kohanemisse, et leevendada üha sagedasemate loodusõnnetuste, sealhulgas kliimast tingitud katastroofide mõju. Ülesehitustööd ei tohiks toimuda struktuursesse pikaajalisse katastroofide ennetamisse ja nendeks valmisolekusse tehtavate investeeringute arvelt. Taristusse investeerimisel tuleks kohaldada kliimakindluse tagamise ja olulise kahju ärahoidmise põhimõtteid, et suurendada liidu rahastatava taristu vastupidavust tulevastele, üha sagedasematele ja rängematele kliimast tingitud katastroofidele.

(5) Kooskõlas ERFi toetuse kohaldamisalaga, mis on sätestatud määruses (EL) 2021/1058, võib uue erieesmärgi raames loodusõnnetuste järgseks ülesehituseks antav toetus vastupidaval ja kestlikul viisil katta kahjustatud või hävinud taristu, nagu avaliku taristu taastamist või investeeringuid ettevõtete põhivarasse ja seadmetesse, sealhulgas vajaduse korral muus asukohas või vormis, mis ei ole algsega identne. Lisaks võib toetada looduslike alade, elurikkuse ja rohelise taristu taastamist, sealhulgas Natura 2000 aladel. See võib hõlmata asjakohaseid taasmetsastamisega seotud meetmeid. Ühtekuuluvusfondist võib toetada ka uut erieesmärki, kui see on kooskõlas Ühtekuuluvusfondist antava toetuse kohaldamisalaga, mis on sätestatud määruses (EL) 2021/1058.

(6) Loodusõnnetuste järgsete ülesehitustööde puhul tuleks valikuprotsessis eelistada parema taastamise põhimõttele tuginevaid tegevusi. See põhimõte hõlmab katastroofijärgsete taastus-, ennistus- ja ülesehitusetappide kasutamist, et suurendada kogukondade vastupanuvõimet katastroofiohu vähendamise meetmete lõimimise kaudu, nagu on osutatud ÜRO Sendai katastroofiohu vähendamise raamistikus 2015–2030. Samas peaks valitud tegevustele antav toetus olema proportsionaalne ning väljendama parimat suhet toetussumma ja katastroofidele vastupidavuse tagamise eesmärgi vahel. Kui liikmesriigil on õigus saada toetust Euroopa Liidu Solidaarsusfondist, et rahastada peamisi hädaolukorra- ja taastamistoiminguid, mille käigus ennistatakse taristu loodusõnnetuse-eelne olukord, võib lisaks Euroopa Liidu Solidaarsusfondile kasutada ERFi ja Ühtekuuluvusfondi toetust kannatada saanud taristu funktsionaalsuse parandamiseks, et suurendada selle töövõimet, kestlikkust ja vastupidavust tulevastele loodusõnnetustele. ERFi ja Ühtekuuluvusfondi toetuse eesmärk on suurendada vastupanuvõimet ja ohuvalmidust.

(7) Enammaksete välistamiseks peaksid liikmesriigid tagama, et ESF+ist, ERFist või Ühtekuuluvusfondist kaetavale toetusele ei lisandu muust liidu rahastamisvahendist, riiklikust rahastamisvahendist või erakindlustusskeemist saadud toetusi.

(8) Loodusõnnetuste mõjule reageerimiseks tuleks liikmesriikidel võimaldada eraldiseisvate prioriteetide kaudu pakkuda sihipärast, kiiret ja kohest abi selliste õnnetuste negatiivsete sotsiaal-majanduslike tagajärgede leevendamiseks. Lisaks peaks liikmesriikidel olema võimalik toetada kas eraldiseisva prioriteedi raames või väljaspool seda ajutisi meetmeid toidu- ja/või esmase materiaalse abi vormis, mis on suunatud loodusõnnetustes otseselt kannatada saanud inimestele, ilma et tuleks võtta kaasnevaid meetmeid. Liikmesriikidel peaks rangelt vajalikel ja põhjendatud juhtudel olema võimalik toetada ka lühendatud tööaja kavasid loodusõnnetuste tagajärjel kannatada saanud töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate töökohtade säilitamiseks isegi ilma aktiivsete meetmete võtmiseta, välja arvatud juhul, kui sellised meetmed on kohustuslikud riigisisese õiguse alusel, samuti meetmeid tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks, sealhulgas inimestele, kes ei ole otseselt sotsiaal-majanduslikult vähekaitstud. Seepärast on asjakohane näha määrusega (EL) 2021/1057 ette paindlikkus selliste ajutiste meetmete kasutamisel piiratud ajavahemiku jooksul.

([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

(9) Vahendid, millega toetatakse loodusõnnetustele reageerimist, tuleks kavandada ühe või mitme eraldiseisva prioriteedi raames kaasrahastamise määraga kuni 95 %. Liikmesriigid saavad kasutada määruses (EL) 2021/1060 sätestatud olemasolevaid võimalusi vahendeid ühtekuuluvuspoliitika fondide vahel ümber paigutada, et suurendada nende eraldiseisvate prioriteetide raames kättesaadavaid vahendeid. Samuti saavad nad jaotada ümber mis tahes poliitikaeesmärgi vahendeid, järgides kohaldatavaid norme.

(10) Eraldiseisvate prioriteetide raames kavandatud vahendite kogusumma peaks piirduma maksimaalselt 10 %-ga liikmesriigi esialgsest ESF+ ja ERFi kogueraldisest. Neid vahendeid peaks olema võimalik kavandada ühe või mitme programmimuudatusega ja siduda rohkem kui ühe loodusõnnetusega. Jätkuvalt tuleks järgida põhimõtet, et komisjon teeb makseid kooskõlas eelarveassigneeringutega ja vabade vahendite olemasolul.

(11) Selleks et anda viivitamatut toetust investeeringutele, mis tehakse loodusõnnetuste järgseteks ülesehitustöödeks, ning et leevendada loodusõnnetuste selliste loodusõnnetuste negatiivseid sotsiaal-majanduslikke tagajärgi, tuleks eraldiseisvate prioriteetide jaoks ette näha täiendavad erakorralised eelmaksed. Nende erakorraliste eelmaksete summade suhtes kohaldatavad normid peaksid olema kooskõlas määruses (EL) 2021/1060 sätestatud eelmaksete suhtes kohaldatavate normidega.

(12) Selleks et liikmesriigid saaksid täielikult kõrvaldada 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2025 toimuvate loodusõnnetuste tagajärgi, peaks nende korraldusasutustel olema lubatud valida toetustegevuseks tegevused, mis on enne korraldusasutusele programmi alusel rahastuse saamise taotluse esitamist füüsiliselt lõpetatud või täielikult ellu viidud, tingimusel et selline tegevus toimub niisuguse loodusõnnetuse tagajärgede leevendamiseks.

(13) Kuna käesoleva määruse eesmärki leevendada Kesk-, Ida- ja Lõuna-Euroopa hiljutisi üleujutusi ning metsa- ja maastikupõlenguid silmas pidades loodusõnnetuste negatiivseid sotsiaal-majanduslikke tagajärgi, muutes selleks määrusi (EL) 2021/1057 ja (EL) 2021/1058, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(14) Määrusi (EL) 2021/1057 ja (EL) 2021/1058 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(15) Võttes arvesse hiljutiste loodusõnnetuste laastavaid tagajärgi ning pakilist vajadust anda liikmesriikidele kohest toetust, peetakse asjakohaseks teha erand ELi lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 sätestatud kaheksa nädala pikkusest tähtajast.

(16) Võttes arvesse loodusõnnetustega seotud olukorra kiireloomulisust, on asjakohane, et käesolev määrus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päevale järgneval päeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2021/1057 muutmine

Määrusesse (EL) 2021/1057 lisatakse järgmine artikkel:

„*Artikkel 12b*

Toetus loodusõnnetuste negatiivsete sotsiaal-majanduslike tagajärgede leevendamiseks

1. Liikmesriigid võivad kasutada ESF+ toetust 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2025 toimuvate loodusõnnetuste negatiivsete sotsiaal-majanduslike tagajärgede leevendamiseks. Käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse loodusõnnetusena nõukogu määruse (EÜ) nr 2012/2002 (*) artikli 2 lõigetes 2 ja 3 määratletud suurt looduskatastroofi või piirkondlikku looduskatastroofi. See võib hõlmata loodusõnnetust, mis põhjustab kõnealuse määruse artikli 2 lõigetes 2 ja 3 sätestatud künnistest väiksemat otsest kahju, tingimusel et liikmesriigi pädev ametiasutus tunnustab seda loodusõnnetusena. Kui

määruse (EÜ) nr 2012/2002 artikli 2 lõigetes 2 ja 3 sätestatud künnistest väiksemat otsest kahju põhjustanud loodusõnnetus toimub pärast 24. detsembrit 2024, käsitatakse seda loodusõnnetusena, tingimusel et asjaomase liikmesriigi pädev asutus on seda tunnistanud 12 nädala jooksul alates kõnealuse loodusõnnetuse põhjustatud esimeste kahjustuste tekkimise kuupäevast.

2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel võib vahendeid kavandada asjaomaste programmide eraldiseisvate prioriteetide raames. Kogu programmitöö perioodil piirdutakse nende eraldiseisvate prioriteetide jaoks ESF+ist ning ERFist ja Ühtekuuluvusfondist määruse (EL) 2021/1058 artikli 3 lõike 1b kohaselt eraldatavate koguvahendite puhul maksimaalselt 10 %-ga esialgsest ESF+ ja ERFi riiklikust kogueraldisest. Asjaomane programmimuudatus esitatakse kuue kuu jooksul alates loodusõnnetuse toimumise kuupäevast, või kui loodusõnnetus toimus enne 24. detsembrit 2024, siis hiljemalt 25. juunil 2025.

3. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud eraldiseisvate prioriteetidega võib toetada iga käesoleva määruse artikli 4 lõikes 1 osutatud erieesmärki.

4. Kui see on tingimata vajalik, võivad maksimaalselt 18 kuu jooksul alates loodusõnnetuse toimumise kuupäevast olla ajutise meetmena rahastamiskõlblikud lühendatud tööaja kavad, mille eesmärk on reageerida loodusõnnetuste tagajärgedele, ilma et seda meedet oleks vaja kombineerida aktiivsete meetmetega, samuti tervishoiuteenuste kättesaadavus, sealhulgas inimestele, kes ei ole otseselt sotsiaal-majanduslikult vähekaitstud.

5. Erandina artikli 19 lõikest 4 ei nõuta liikmesriikidelt lisaks toidu- ja/või esmase materiaalse abi kättetoimetamisele kaasnevate meetmete võtmist artikli 4 lõike 1 punktis m sätestatud erieesmärgi raames, kui selline abi on ette nähtud loodusõnnetuste tagajärgedele reageerimiseks. Selline toidu- ja/või esmase materiaalse abi kättetoimetamine ilma kaasnevate meetmeteta võib olla rahastamiskõlblik maksimaalselt kuue kuu jooksul alates loodusõnnetuse toimumise kuupäevast, mis on igal juhul pärast 1. jaanuari 2024.

6. Erandina määruse (EL) 2021/1060 artikli 63 lõikest 6 võib asjaomane korraldusasutus valida eraldiseisva prioriteedi raames toetustegevuseks tegevused, mis on füüsiliselt lõpetatud või täielikult ellu viidud enne rahastamistaotluse esitamist korraldusasutusele, tingimusel et tegevusega reageeritakse loodusõnnetusele, mis toimub 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2025.

7. Komisjon maksab 25 % eraldisest, mis on ette nähtud käesoleva artikli lõikes 2 osutatud eraldiseisvatele prioriteetidele, vastavalt programmimuudatuse heakskiitmise otsusele välja erakorralise eelmaksena, mis lisandub programmi iga-aastastele eelmaksetele, mis on sätestatud määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõigetes 1 ja 2. Nimetatud erakorraline eelmakse tehakse 60 päeva jooksul alates sellest, kui komisjon võtab vastavalt vahendite olemasolule vastu otsuse, millega kiidetakse programmimuudatus heaks. Kui kõnealustele prioriteetidele eraldatavat summat hiljem suurendatakse, tehakse täiendav eelmakse, mis vastab 25 %-le suurenenud osast.

Vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõike 5 esimesele lõigule kantakse erakorraliste eelmaksetena makstud summa komisjoni raamatupidamisarvestusest välja hiljemalt viimasel aruandeaastal.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõike 6 kohaselt kasutatakse erakorralistest eelmaksetest saadud intresse asjaomase programmi jaoks samamoodi nagu ESF+ vahendeid ja need kajastatakse viimase aruandeaasta raamatupidamisarvestuses.

Kooskõlas määruse (EL) 2021/1060 artikli 97 lõikega 1 erakorralisi eelmakseid ei peatata.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 105 lõike 1 kohaselt peavad vabastatavate kulukohustuste summade arvutamisel arvesse võetavad eelmaksed sisaldama tehtud erakorralisi eelmakseid.

8. Erandina määruse (EL) 2021/1060 artikli 112 lõikest 3 on käesoleva artikli lõike 2 kohase loodusõnnetuste negatiivsete sotsiaal-majanduslike tagajärgede leevendamise toetamiseks kehtestatud eraldiseisva prioriteedi maksimaalne kaasrahastamismäär 95 %.

Liikmesriigid tagavad, et loodusõnnetustele reageerimiseks valitud tegevuste jaoks muust liidu rahastamisvahendist, riiklikust rahastamisvahendist või eraõiguslikust kindlustusskeemist saadud toetus arvatakse komisjonile esitatud maksetaotluses olevatest kuludest maha.

(*) Nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta (EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj).“

Artikkel 2

Määruse (EL) 2021/1058 muutmine

Määrust (EL) 2021/1058 muudetakse järgmiselt.

1. Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkti b lisatakse järgmine alapunkt:

„x) selliste investeeringute toetamine, mille eesmärk on 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2025 toimuvate loodusõnnetuste järgne ülesehitus;“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1b. Käesoleva artikli lõike 1 punkti b alapunkti x kohaldamisel käsitatakse loodusõnnetusena nõukogu määruse (EÜ) nr 2012/2002 (*) artikli 2 lõigetes 2 ja 3 määratletud suurt looduskatastroofi või piirkondlikku looduskatastroofi. See võib hõlmata loodusõnnetust, mis põhjustab kõnealuse määruse artikli 2 lõigetes 2 ja 3 sätestatud künnistest väiksemat otsest kahju, tingimusel et liikmesriigi pädev ametiasutus tunnustab seda loodusõnnetusena.

Kui määruse (EÜ) nr 2012/2002 artikli 2 lõigetes 2 ja 3 sätestatud künnistest väiksemat otsest kahju põhjustanud loodusõnnetus toimub pärast 24. detsembrit 2024, käsitatakse seda loodusõnnetusena, tingimusel et asjaomase liikmesriigi pädev asutus on seda tunnistanud 12 nädala jooksul alates kõnealuse loodusõnnetuse põhjustatud esimeste kahjustuste tekkimise kuupäevast.

Käesoleva artikli lõike 1 punkti b alapunktis x osutatud erieesmärgi vahendid kavandatakse tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi kohaste programmide eraldiseisvate prioriteetide raames, mis vastavad asjakohasele poliitikaeesmärgile. Kogu programmitöö perioodil piirdutakse selle erieesmärgi raames eraldatavate vahendite ja määruse (EL) 2021/1057 artikli 12b lõike 2 kohaselt kehtestatud eraldiseisvate prioriteetide puhul maksimaalselt 10 %-ga esialgsest ESF+ ja ERFi riiklikust kogueraldisest. Asjaomane programmimuudatus esitatakse kuue kuu jooksul alates loodusõnnetuse põhjustatud esimeste kahjustuste tekkimise kuupäevast, või kui loodusõnnetus toimus enne 24. detsembrit 2024, siis hiljemalt 25. juunil 2025.

Komisjon maksab 25 % eraldisest, mis on ette nähtud käesoleva lõike kolmandas lõigus osutatud prioriteetidele, vastavalt programmimuudatuse heakskiitmise otsusele välja erakorralise eelmaksena, mis lisandub programmi iga-aastastele eelmaksetele, mis on sätestatud määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõigetes 1 ja 2. Nimetatud erakorraline eelmakse tehakse 60 päeva jooksul alates sellest, kui komisjon võtab vastavalt vahendite olemasolule vastu otsuse, millega kiidetakse programmimuudatus heaks. Kui kõnealustele prioriteetidele eraldatavat summat hiljem suurendatakse, tehakse täiendav eelmakse, mis vastab 25 %-le suurenenud osast.

Vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõike 5 esimesele lõigule kantakse erakorraliste eelmaksetena makstud summa komisjoni raamatupidamisarvestusest välja hiljemalt viimasel aruandeaastal.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõike 6 kohaselt kasutatakse erakorralistest eelmaksetest saadud intresse asjaomase programmi jaoks samamoodi nagu ERFi või Ühtekuuluvusfondi vahendeid ja need kajastatakse viimase aruandeaasta raamatupidamisarvestuses.

Kooskõlas määruse (EL) 2021/1060 artikli 97 lõikega 1 erakorralisi eelmakseid ei peatata.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 105 lõike 1 kohaselt peavad vabastatavate kulukohustuste summade arvutamisel arvesse võetavad eelmaksed sisaldama tehtud erakorralisi eelmakseid.

Erandina määruse (EL) 2021/1060 artikli 112 lõikest 3 on käesoleva artikli lõike 1 punkti b alapunktis x osutatud erieesmärgi toetamiseks kehtestatud eraldiseisva prioriteedi maksimaalne kaasrahastamismäär 95 %.

Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli lõike 1 punkti b alapunktis x osutatud erieesmärgi raames valitud tegevuste jaoks muust liidu rahastamisvahendist, riiklikust rahastamisvahendist või eraõiguslikust kindlustusskeemist saadud toetus arvatakse komisjonile esitatud maksetaotluses olevatest kuludest maha.

Erandina määruse (EL) 2021/1060 artikli 63 lõikest 6 võib korraldusasutus valida eraldiseisva prioriteedi raames toetustegevuseks tegevused, mis on füüsiliselt lõpetatud või täielikult ellu viidud enne rahastamistaotluse esitamist korraldusasutusele, tingimusel et tegevusega reageeritakse loodusõnnetusele, mis toimub 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2025.

(*) Nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta (EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj).“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Ühtekuuluvusfondist toetatakse poliitikaeesmärke nr 2 ja nr 3, sealhulgas lõike 1 punkti b alapunktis x sätestatud erieesmärki, kui see on kooskõlas artiklis 6 sätestatud toetuse kohaldamisalaga.“

2. I lisa tabelisse 1 lisatakse poliitikaeesmärgi nr 2 alla järgmine rida:

„

	x) Selliste investeeringute toetamine, mille eesmärk on 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2025 toimuvate loodusõnnetuste järgne ülesehitus.	Mis tahes RCO, mis on loetletud poliitikaeesmärkide nr 1–4 erieesmärkide puhul	Mis tahes RCR, mis on loetletud poliitikaeesmärkide nr 1–4 erieesmärkide puhul

“

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 19. detsember 2024

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
eesistuja	*eesistuja*
R. METSOLA	BÓKA J.